

ի բննն և մետաղներու գործածութիւնը ի-
րենց բոլորովին անձանօթ էին, իրենց սըն-
նունը կը բաղկանար զլուսաօրաբար կեն-
դանիւնից, թռչունների, ձուկերէ, յիւ-
րանիւնների, ծախ արմատներէ, վայրէ
գտուղիներէ:

Պառարկաները կրեն: Սերխալովի մը խոսքով: Մարաթայիցը մեծ եկեղեցիները, հորքերը և զարմանալի մեր ժամանակի մը բացառալիկ չկույտ, ի դարձումը զի դառնա եկեղեցի մը մէջ կը հաստատուի իբրեւ ռեալիստի ըրիկ քաճաճույն: Իր հիւանդ զուտ լարման զանազան յոյսով, նոյնիք իր նախընտրած ըրիկ քաճաճույնի ձեւաւորումը, որ այժմ իրեն կը ստրկի, նոյն իր ընթաց զիլիկի վառք տարակն: Ինչ անհանելուկ ինչէն: Պարսպոյն, իր փոխարեան այս տաքիւնով ինչ, Պատարկարարան ի զիւն և ի ինքզին տապալ ինչան կոնդակ ալ ալ քաճաճույն, որ և կոտորան: Եւ յոյս զից կը պատահէ իւր մէկու ինչ տարի ալ ալ:

Հիմով, կոնդակն ու տապալի ինքզին կը ած իր Պատարկարարանի, յիշող տոհմ, նորքնալ ալ ըրիկ քաճաճույն, իմաստ, Պարսպոյն և ընթացող մէջ Ուրիշ իրքանիքն ալ պատահ չեն:

Տարբերակ, որ կհանրի վերջին տարիներուն մէջ, փորձ մը արագ գերատնտեսականացումով, որ աւագոր կերպով յաջողութեամբ երկրատնտեսաբար արտոնողութեանը կուգայ նոյն փորձը կրկին, առեկի գիտատնտեսական խորհուրդէն ծրագրել մը վերայ Քայլը չեն՝ գիտոր ինչպէս, վարանում մը կը գործած, յառեան ըլլաւ ճամբոր տնտեսական, յաջողութեանը նկատմամբ, յաջողութեանը ցանկացողներէն ըլլալով:

ՆԱՅԱԿ ՍԱՆ-ՖՐԱՆԶԻՍԿՈՅԷ (*)

Լան Տիմենի երկիր (Van Diemen's land)
ը կաշու էր մինչեւ 1853:

1851 թ. Նորայր տոնուն Հայր. Նոր-Այր-
ան Պաթիթիթ բարդարի մօտ Լուիզ Ռօնտ
տառած Գուպիլի մօտ առաջին Կոնգրես ըլ-
լայիլ ոսկի գտնուեցաւ. և միևնոյն տա-
նի, յուրիս և պարտաւ արժան ըլլէ, ույն
խիտին յաջորդեցին Լիբիթ Կոնգրես ըլլէ Բիլ-
լիթ և Պապարթիթ ոսկեհանդիլուն զիստե-
ր. Հայր. Նոր-Այրիցին ըլլէ ոսկույն մեծ
աղեքը գտնուեցաւ ոսկը, ինչպէս Խոսե
Լիբիթիլիսի ըլլէ ապիլէ Հարուտտ Հան-
տեք գոյլիլիսեմ դոյրքը աշխարհին ամին
դոյլիլիս յուսեմ բարձրիլիսեմ գար-
աւգանիլից Զարիլից մկտարլիլաւ, մա-
նապարզ Անդիլիլից, և այս գտնուաւ.
առապարտլիլից ներմուծման դոյլիլիլիլիլ.

(*) Ե. Խ. — Սան Ջրան, իսկոյի մեր Թղթակիր, որուն առաջին երկու նամակները հրատարակեցինք արդէն, յունիս 1 (Ն. Տ.) Պուսկանով զ քաղաքական տեղեկութիւններուն

ՆԱԽԱԲԱՆ

Երիտասարդը գլուխը չարժեց.
—Իհն էրազ կուզեիք ընդմիարի տա
լիս ինձին:
—Արդարեւ...
—Ա՛հա ինչ մտածել չեմ ուզեր.
Նշոյ իսկ զի ցուի՜ զայն տեսած, զա
նախցած ըլլաւ... Այ չհմախ երբեք է
լիս ինչ չարիք ըլլաւ:
Բաւի՞րն քաջաբէն չասած էին:
Պաթի՞ր կարեւն մէջ ցարաբիք:
Տօթի՞րը տանձերը ծոցովոյ՜ կէին ըստ
սա Խաւսը որ յոյ՜ զրաւ անոր արտին մէ
սա Խաւսը որ ըլլոր արըշտութիւններ
մէջ էր.
—Բարեւ որ ես գործեմ...
Արդո՞րն տարբեր սկսաւ գործել
կէին արձակուրդ չմնցած՝ երիտասար
դը մտնէ Սերիան՝ զղեւան, պատահաւոր
է Բօլի՞նի քարեկանն էր հասած, որ չստ է
նալ էր զգար անոր ինքնութիւնէն, և եր
կի պարտաւորութեան ճշգրտաւ ետեւ

դիմադրաճակ միանալու, ամեն ժամահակէ աւելի երմանակ մինեցեալ, սիրտին մէջ տառնելով իր սրբեկոյն պատկերը, ուսկից կը յուսար սիրովի որ մը, վասնզի հրածեղի վալրկիկներն նմարած էր որ անտարբեր չէր իրեն նկատմամբ։

Ի՞նչ էր խաբուելու
Իր տեսքը թօլին տը Մերիանին վրայ
այնքան աղփած էր որ ինքն իսկ չպիտի
համարձակեր երեսակայել։

Մանահամբը ապկի իր մէկ չէր տես-
նալ, չէր կրցած զգիլ ինքզինքը և զգա-
ցալ էր Գ. Գեղտի սանին այնքան տառ-
նախց այնպէս անպիտան։

Երիտասարդին հոն եղած ատենը չէր
ըրթար թէ երեկի այդ անմահօնի արդէն
ըրթալի վրէժը գրասած էր իր սիրտին մէջ,
ու անոր մինեկին է ետքը միայն իսկապէս
չլինար այս բանը։

Ի՞նչ մտ մէկ տարի բացակայ մնաց։
Ծառաթիկ երկու եւեթ անգամ խանդա-
նաւ ու տարիքներն նմահմենիբ կը դեր-
նեցահորը, և տըքթորը բանի Մերիանի
դիտակին մօտերէն անցնել, կը կենար հոն։
Իրիտասարդը նազակի վրայ տեղեկութիւն-
ներ տալու մը և աղջկան։ . . և թօլին
էնէն . . . ինքզինքն որ կ'աղաղպանէր, անոր
ըրայ կը մտածէր անպարտ . . . Գիտեր թէ
կ'ըրթի վրայ է, և երբ զինքին հօրի ան տառ-
նախմտակի կը փչէր, դիտակին աշտարակի
մերուն չուրջն ուռնալով, ստսկման արտառ-
նը կը մտածէր անբոլոր մարդկան, վասնզի
կը պատէր որ ինչ կ'ընար այդ պահուն օ-
տորովի դուգէ չընելի այդ փոթորիկէն որ
նոր և ինչ . . .

երկուսնաբար՝ ողջ առողջ դարձաւ... Իրեն և Բոյին դիտար տեսան, անմահ, անխնայաբարձր ռուբլիովիւն մը դրացինէն ծաղուան իր բացախուովիւնը այնքան անաւ բաւ ըրաւ իր իրենց համար որքան էիէն լաշին մը տարինը անցուցաւ ըլլալին իրաւունքը պարգատ ընելով, վառնդի ժամանակը անեցած էին կարգապահ իրենց դիտին մէջ, իրար հասնեալաւ... Բոյին, կին իր մօտէն դադար, իրենա ինքզինքը պաշտպանին իրեն համարող տարեկանին դէմ, բայց իրենալով որ բացախան է անկախ, չէր իսկ իրոյցած մարտիկ և կեր անկախ հա դարաւ, մահախանդը աղկիւն կը սրբեր իր-րատարը, աստուկապէս կը սիրէր...

Պատուունէին և տաքմիր խօսակցածն էր երեքին և օր մը տիրին մը Միկուն արդարաբանից իր աղկիւն, բսելով իէ կը իրենք այդ երկուսնաբար, տաքմիրին ստեղծ Բոյին շատ կարեւորեցաւ, գեղեցիկ գտնելով որքան ուսկի վրայ ձեցին, և անոր դիւրկը խորան, հապի խոյն ձայնով մը ըսաւ.

—Այո, մայր...

Այսպիսի բաւական եղած եր... Ամուս-նութիւնն անխնայապէս օրոգացաւ իր, բայց բնու տարի ետքը միայն տեղի պիտի ու-նանար, երբ կի տեղակալի տառիհանա-նանար, բայց մինչեւ այդ ատեն երկու-րիտաւորաբարձր պաշտպանակէ նշանեաւ, որոտունովիւն ունէին իրենց սէրն իրարու-այտնեաւ, թղթակցելուն երբ բաժնուած լայնին, և անոր կապելին իրենց այսա-ղող դիւրաբարձր երանութիւնն մտա-ուումով, երբ օր մը մէկգնկուն պիտի ըլ-

կի քանի մը որ ազատ ըլլալուն պէս՝
նրաօրը քով կը վազէր և անկէջ Մերիա-
նի գրեհուն և ունին առգամ կը բաժնուէին
իրի լախնուս...

Բայց հիմակ վերադաժ ելլաւ
Սաննի բարեք, իկի և Բոյիկի պայմա-
պարիը ստորադրուած էր, ամուսնութեան
անդէսէն ինչ քանի որ առաջ միայն
Սանն ժամ պիտի պաշտէին զիրար, և
ի շէր յոգնիքը լսանի պայծառ ճառա-
պարկներուն ինչ զմայիկէ անոր վրայ որ
երբայեւ իր կիսակորի պիտի ըլլար,
կը պաշտէին՝ կայծալանիքէն հետեւ,
յիս փորձաւորաբար պարտիկին տակ զոր
կարտգրեցնէր, ձեռք ձեռքի, իրենց մար-
նիկ վրայ առաքալառա սարտուններով
զգալակի հաւարակի ծաղկալիքի, հա-
ւարտակի ետադնի կը յօրիւնէին, երբ յան-
արժ, ծառաստուններու թուրին ետեւէն
որ զիրեն կը պատառայէր, արագ լայս մը
տակեալ, պալիկին մը թնդար և իկ, ա-
յայտ ազգաւոր մը արկիկուր, ինկուս, բա-
ուկները խաչաձև, մեռած:

Գ.

Առանց աղէկ մը հասկնալու թէ ինչ
էր կանխադր, անանկի իր օրիցեցիկ
նայլ, անոր իրար նստանցաւ ստակի
հազով մը արձկնիցով, անանկ սարապով
մտակ, անանկ վառակոծ որ անշարժ,
ուշադրուն մնաց իր նստածին մարմնէն
այլ...

Գալիման ձայնէր, մահաւանդ Բօրիկ
նստալէն ինչ մասնաւոր ծառայէր ինչ

Իրհրդաւոր զգժախտութիւն մը զգալով
դեղէ՛ առաջնորդութեամբ տիկինն ար Մե-
անի, վաղեղի ճանցած մը եր ազդկան
լաւանով Վիտին թէ եր կողմէն պա-
լաւ մը երազներէն հարուածը։
Տէրէն տը Սիւրիան կարգապահ
— Բօլին, Բօլին Պատասխան տուր...
Է քէ։
Տորթըր Պետը Էս կին կը կանչէր, ինք-
ն հարցունելով թէ ի՛նչ տեղի ունեցած
է։
Անկուն յաղու մը աննկարագրիկ էր։
արտը կը զարմուէին ապա՛ս, ինչպե՛ս...
Երբան պատահունէին բազուկները յաւա-
նալէն կը զարմուէին... Այ զար-
մանած էր ոչ Բօլին։
Վերջապէս կոշտականներուն մէկուն
ղէն արմընած առական բացազանու-
նէ մը արմն մարդ անոր գտնուած տեղ
աց, ու երբակապ անտարն մը պար-
ւելոյ իրենց առէ... Երբեք նշանա-
բուն մարմնակը արմնաթմբաւ փրո-
ւած էին չ երկուրն ոչ անշուր չ տոգոյրն
Փրփնցին հետացունէր տիկինն ար Մե-
անը։
Բաց ոչ, վաղրագ, բան մը չէր ուղեր
իկ ընէ։
— Աշխիկ, կարագաւեր, աղջկա տաննէ
չկմն։
Թողուցին որ մտանայ, ու խնդրի չար-
մանելով նկատեցաւ Բօլինն մարմնին
ոյ...
— Աշխիկ, կը կրկնէր... աղջկա
տոգոյն...
Ան է

ասի մը հեղերական ապուրթեան ենթաս-
րան մը չէին հասնիրս
Մէկը բռաւ .
— Բայց ի՞նչպէս եղաւ ապիկա... Ո՞վ
զէնք պարզեց, Ո՞վ է այն թշուառա-
նը . .
Եւ քանի որ կոչեալահաններ գտնեց զա-
տառներ խաղարկիկ սմբարտքոր սաները
մայր, մինչ տաթթըր Պեւնը, կրկորըը
ծկաւորներով լցունք, երկու զմեկը
բնէնք, ժամովի գեւա չէին գիտէր թէ
էին Ե կի երկուսն ալ մեռած էին...
Կայի՛ն երկուսն չարած պարզուեր էր, այս
սին ապուրթով էին...
Մերկան պատմուէնքին, որուն ի զուր
փորձելով ժիփիսթովիւններ շապիլը,
չարտաշակեր չէմծնէին ու կոծեր աքձ-
որս սիրա կը իշխեցնէին, Կուզէին
ապուսեկ զինքն՝ աշուրներու աշխե-
րըւածած աշակի տեսարանէն... Անոս-
տ Բան մը մտիկ չէր բեր...
— Աղջիկ, Կառնայր, աղջիկս կուգիմ,
Տարիքը, որ երկու երկուստաբարներու
չ ծած եմ, որոց զմեակը կը բնէնք,
Կարծ տաքի երաւ, մեռելի պէս տեգոյն
բէրէն լրջալ հեղերական աւարտով մը նկա-
ւած :
Սա բառերի արտասանանք որը ներկա-
ւոր տարապաշտին .
— Կի մեռեալ .
Պատմուէնքն ապուրկեց .
— Իսկ աղջիկ, աղջիկս
— Ձեր աղջիկը բան չուէր... նուազած
այնքն :

[illegible]

դարձեալ եւ կրեալի օրերն ի Ռերա , Եէնի-Չարշի
Տէրքօղի տէրօղիդին դիմաց, Թիւ. 54, իւր դարձա-

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Ր
Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՎԱՆԹԱՆՈՅԻ
1891 ՆՈՅԷՄԲԵՐ 16—1894 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31

տառնայ տեղեկալիքը՝ որ կը պարտաճակէ Հի-
անդանոցի բ շխախն, մատակարարական եւ
այլ ճիւղերու մասին կարեւոր տեղեկութիւններ՝
կը պարզ ճշմարիտ փնջալ ամէն ինքորդ՝

Ամեն անոնք՝ որոնք ճշտաբերրուած են եւ
ը փառազին ստաւով տոյն տեղեկազորն՝ կրնան
մին Սէրմիլէն տալարուն իւրաքանչիւր օրինա-
կ փոխաբէն տալով մէկ մէճիտիկ Ազգ. Հիւան-
անսիի իբր եռէր, որուն պիտի տրուէ արան-

QUININE

Հարբուխ մը դադրեցնելու ապահով մի-
ացն է սկսելուն պէս բինին ուտել, ասիկց
ի բին բան չիկայ իթէ դրպանիդ մէջ միշտ
սիւս բիդիէի բինինին դիզանաւորէն:

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
Ղ. Փ. ՉՈՓՈՒՐԵԱՆ
Թ. Ղալալի-Քաֆի-ի խմբի թիւ 9.
Սակարանի ու դրամական գործողութիւնը կը
ստորադնին զոհաց ջնկ կերպով. կը ծախուին

յի, բուլեր:
Կոտորները կը վճարուին ամենափոքր զեղչով:
Ղիճուկատը ամեն տեսակ արժեքից առու-
սին են ամեն տեսակ արժեքից սկիզբէն մին-
ջ վերջի ժիճուկաւն: Մենանց պաշտօնաւն
ուսչիները, ղիճուկները կը բնուէ:

Կորախի մէջ արժանազրուելով՝ կարեւոր շահեր
 սնվեցան ւ լմացի կը տրուին։
 Կաւառներէն յանձնարարուիւնք փութով
 գոհացուցի կերպով կը կատարուին, բաւ է
 փոխարժեք կամ արժեքն ուղղք միտող զը-
 վեր։
 Ուղղամ տեղեկութիւններուն պատասխանի

Գիտել նախաձեռն Բոլորիցն իստին ղիմացը,
Է 9. Դ. Փ. ՉՈՐՈՐԻԵԱՆ, ԿԱՄԱՏՈՒՆ
189 26—26

Օ Զ՝ՕԼԻԿԻԷ Տ՝ՕՐԻԱՆ
ՄԻՆԵՐԱՆ, ՄԻՆԵՐՈՅ ԵՒ ԸՆԴԿԵՐՈՅ
ՀԱՅ ՎԱՅԱՔԱՏՈՒՆ, ԸՆՏԻՐ ՆՄՈՐԵՂԵԱՅ

... Կալաթա, Օսմ. Պանֆալի կից, Մէսրէսէ փողոց. **19**

Վճար մասնաց դիմումներին 333

ԻԼԱՆ ՊԱՊԻ ՍԷՐԱՍԳԵՐԻ

Գոստիա Ֆրբգաի աստերիկեսի իշուն 311
Իսկա Մանուկ Սեփ 312

Եւրի Կաղարանը նիստախեթինէն գատար
լըը պէ Եւրոպէ մահաշինինէն յիշնազա-
նա վազ օրուանն եղբարը միւրեւնէին
մահաշինաթիւն ինքարաւ Տէրաւատէթն
Իւր օրաւարըն մազարըն սալի Սէրաւ-
ի լեվաղիւմըն ումալիէ տալիէն Եւրի
Եւրի իւան օրուանըն Եւ. 42 1—3

000 պէճեր մէջ ըստ 221² զրէ, լաճի-
տ ինկիլիզ ապարը մէթը 50 000 իւ-
000 պէճեր մէջ ըստ 16 զրէ, տօնը
բքան թօի 4000 իւ 6000 պէճեր
ը 64 զրէ, 30 փարս, կէսիլերը ամէ-
ն թօի 7000 իւ 10,000 պէճեր թօի
ը, 30 փարս, կիւմէզ մէ մաւի զար-

29 ՂՐԶ, գանաւաջօ մէթրօ 20,000
էր մէթրօսը 2 ՂՐԶ 30 փաւա, էլվան
արա իրլիկլ ատէտ 42043 պէէէր զրօ-

000 պհէկէր հեղզ առաջախ 28 դրշ, մա-
ն տալալն առախ 40,000, պհէկէր հեղզ
տի 9 դրշ.)
Վիճնիք Օրտառն հիւմայուն իյամաթխա-
ն իշուն մաւալլինէն մէկդիք պաւնազա-
ս գօծուլան էշխառան ալաւան մու-
ն 9 զաւլով էշուն ֆիլիք մուրաբազ օ-
րէն թաղիքի թաղիքի էօհաթալէ օ-
հաղիքաթըր րուսիան Վիճնիք իշունին
Սալա իւրաքառաքառ տշխալ օրլանաճա-
ռան Թէշիլըլ ֆիլիք իւն իթալա թաղիք

Քր ռուսներէ տալիքէնիւն էշլիւնէրի է-
օրուսուր: Եօ, 40 2—3

Կարօքէրիօի մէթրօ 6250 պէնէր մէթ-
12 դրւ, Եէնցէ դրիւրի տաւէ 300
քր առտօի 22 դրւ, պիլպուտաւ տաւէ
էնէնէր տաւէ 40 դրւ, Լաւա Թիւնի ք-
իէ ձէտիւ 1000 պէնէր գրէնէի ք-
ի 1 դրւ, Գարօ չիփիլի դրէի ձէտիւ 60
քր դրէի ձէտիւ 5 դրւ, սրէնէ պիլ-
տաւէ 300 աւէն տաւէ 35 պէնէր

Պրիմ ֆուպրիգայը հիմադրեն տեսիլահա-
նա ասրՓ օլունմադ իւրը լիւղիւմը
պալատն մուհարըր 6 գալէմ էշիւ
Մէճիլիյէ 20 ղը, հիսապը իլէ թա-
էօհաէսիւնտէ օլուպ հաղիրանը բոււմի-
15իւնիս կիւնիլէ գասաթը պէհէր կիւն
աղասաթը իծրա օլունալադ մէղգըրիւ-
թը ասաթաթը ցամիւնէ միւնէմէմէ, 18

Ընծա վէ 17 հոկտեմբերի թիւով կրօն-
100 տէ 5 թէնդիրինէ թալիպ օսանա-
մակամը ալիի Սէրասքէրի լէվագրիմաթը
լէվանէ կէլմէլէրի իւան օրունուր:

ԴՊ. 41

2 2

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

